

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

4190 *Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte d'urbanització de la UE 4.10 d'Es Pla de Na Tesa, T. M. Marratxí (39a/2019)*

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 16 de març de 2020, i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental sobre el projecte d'urbanització de la UE 4.10 d'Es Pla de Na Tesa, T.M. Marratxí, en els termes següents:

1.Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

El projecte es tramita com una avaluació d'impacte ambiental simplificada ja que l'article 14 de la Llei 12/2016, de 17 d'agost d'avaluació ambiental a les Illes Balears, indica al seu punt 2.a que

Han de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes següents:

-Els projectes inclosos en l'annex II de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, o en l'annex 2 d'aquesta llei.

En el cas concret del projecte que s'avalua, s'ajusta prou bé al grup 4 (Projectes d'infraestructures) punt 1 de l'annex II, que inclou projectes d'urbanització en general.

2.Descripció i ubicació del projecte

El projecte s'ubica en sòl classificat com urbà segons les Normes Subsidiàries de Marratxí. Es localitza en plena zona residencial de Es Pla de Na Tesa, al sud-oest del municipi de Marratxí, al nord del terme municipal de Palma. Es troba a uns 470 m al sud de l'aeroport de Son Bonet (Sistema General d'Espais Lliures) i limita al nord amb el Centre Assistencial Residència Son Llebre (Sistema General d'Equipament Assistencial).

L'objecte del projecte és la urbanització de la Unitat d'Execució 4.10 de les Normes Subsidiàries de Marratxí. Les actuacions consisteixen en la dotació parcial de serveis (queden exclosos del projecte el subministrament elèctric, l'enllumenament públic i les telecomunicacions), consistent en:

-Apertura de nous ramals viaris d'accés i servei.

Execució de la zona verd definida com espai lliure públic amb serveis propis de jardineria, arbrat i mobiliari urbà.

-Nova xarxa d'aigua potable.

-Nova xarxa de clavegueram sanitari.

-Nova xarxa per evacuació d'aigües pluvials.

-Mobiliari urbà i senyalització viària tant vertical com horitzontal.

El projecte possibilita el futur ús residencial contemplat a l'ordenament urbanístic, ocupant una superfície de 18.843,60 m² del total de 26.633 m² (70,75%). Està conformat per un total de 20 parcel·les, variant dels 844 m² del més petit als 1.093 m² del més gran. L'ús d'Espai Lliure Públic ocupa 2.821 m² (10,59% del total), conformat per un espai verd al sud-oest de la parcel·la. L'ús viari ocupa 4.968,40 m² (18,65% del total).

El pressupost d'execució material és de 628.070,37 € i el temps d'execució és de sis mesos.

No afecta a cap espai de rellevància ambiental definits a la Llei 5/2005, de 26 de maig LECO (ENP i XN2000) ni la LEN (Llei 1/91, de 30 de gener). No es localitza cap espai Xarxa Natura 2000 a l'emplaçament del projecte o proper a aquest.

No està afectat per Àrees de Prevenció de Riscos (APRs) de cap tipus. Tampoc es veu afectat per Àrees de Risc Potencial Significatiu per Inundació.

No es troba dins de Zona d'Alt Risc d'Incendis Forestals.

Quant a la protecció de les aigües subterrànies, el projecte s'ubica a la Massa d'Aigua Subterrània (MAS) 1814M3 «Pont d'Inca» (mal estat quantitatiu i químic, presència de clorurs i nitrats, així com de substàncies prioritàries, amb estat de «deteriorament reversible»). Presenta vulnerabilitat moderada a la contaminació d'aqüífers.

No afecta a cap element classificat com Bé d'Interès Cultural (BIC) o Bé Catalogat.

El paisatge que envolta l'UE 4.10 està integrat per edificis residencials unifamiliars, parcel·les agrícoles amb cases de naturalesa rústica i espais oberts de parcel·les rústiques sense ús i la presència al nord de l'aeroport de Son Bonet.

3. Avaluació dels efectes previsibles

L'execució del projecte produirà els majors impactes durant la fase de construcció per la emissió de pols i renous i contaminació atmosfèrica per partícules, pel moviment de terres i la circulació de vehicles i maquinària pesant, que serà temporal. Es preveuen vibracions pel tall profund del paviment a instal·lar. Tindrà efectes negatius a la qualitat atmosfèrica i la qualitat de vida dels residents per les molèsties.

No tindrà incidència sobre la fauna i la vegetació, ja que la presència d'animals terrestres i avifauna en la zona es limitada, atès l'ús agrícola abandonat.

La generació de restes d'excavació seran reutilitzats en la pròpia obra.

S'ha consultat el Bioatles per determinar la presència d'espècies catalogades a la zona del projecte, i no consta cap amb importància de conservació.

En relació al paisatge, no experimentarà efectes negatius destacables, atesa la seva naturalesa alterada, i al no verse compromès els usos del sòl per l'absència d'ús específic als terrenys. Els majors impactes seran conseqüència de l'alteració d'observació del medi per la presència de maquinària d'obra.

Els impactes previstos durant la fase d'ús, segons el document ambiental, tindrà efectes positius, al millorar la qualitat ambiental i la qualitat de vida dels residents. Es produirà consum de recursos hídrics (30.000 l/dia de aigua potable) per l'abastiment de les 20 parcel·les urbanes i l'espai lliure públic. Es preveu, així mateix, una generació mitjana d'aigües residuals de 45.000 l/dia. Tindrà efectes positius pel fet de millorar l'accessibilitat, millorant el confort i serveis viaris als residents.

L'Ajuntament de Marratxí justifica, per una banda, la disponibilitat de recursos hídrics per satisfer la nova demanda generada, però per l'altra, EMAYA no garanteix la capacitat de depuració de les aigües residuals generades per les noves vivendes per la depuradora EDAR II, i que s'està tramitant la seva ampliació, que finalitzarà entre els anys 2024-2025.

El document ambiental no contempla la demolició de les instal·lacions existents, ni els seus possibles impactes i efectes sobre el medi ambient, ni les mesures preventives i correctores per evitar o minimitzar l'impacte.

4. Consultes a les administracions públiques afectes i persones interessades

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'han realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades per la realització del projecte:

-DG Recursos Hídrics (CMAAP)

+Servei Estudis i Planificació

-Consell Mallorca

+Departament de Territori Infraestructures i Mobilitat

-DG d'Energia i Canvi Climàtic (Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat)

+Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera

A continuació es relacionen i resumeixen els aspectes més importants dels informes rebuts a les consultes fetes sobre el projecte:

1. Segons informe emès pel Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat, de data 29/03/2019, s'informa el següent:

- Les mesures previstes per a la prevenció de pols durant la fase de construcció són adequades.
- L'aprofitament de subproducte generat in situ i l'ús de materials locals fa que la petjada de carboni es minimitzi.
- La mobilitat induïda de la zona farà que augmenti el trànsit i, per tant, la contaminació atmosfèrica. De manera que en un futur s'haurà de proposar un transport públic adequat per a la zona i vies d'accés a la zona mitjançant transport alternatiu.
- El pavimentat hauria d'estar dotat amb sistemes de drenatge sostenibles, be a través del propi paviment o a través de la zona enjardinada.
- L'espai públic ha de generar ombres i facilitar l'evapotranspiració, de manera que sigui el més adequat possible per al seu ús en onades de calor.
- La zona verda plantejada no connecta en el moment actual, ni pareix que ho pugui fer en un futur, amb cap altra zona verda. S'hauria d'executar aquesta zona verda amb la possibilitat en un futur de formar part d'un àrea més extens que doni peu a la possibilitat d'establir corredors verds.

2. Segons informe emès pel Departament de Territori i Infraestructures de la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell de Mallorca, de data 19/06/2019, fa les següents observacions:

- Caldrà donar compliment a la norma 44 del Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM) (contaminació lumínica), en funció de la classificació de les zones E1, E2, E3 i E4, i dissenyar el sistema d'enllumenat basat en criteris d'eficiència energètica segons les condicions d'aquesta norma.
- Cal estudiar la possibilitat de substituir el paviment asfàltic plantejat en el pas de vianants de l'espai lliure per un altre més permeable i natural que permeti mantenir la permeabilitat del terreny.
- Cal estudiar la possibilitat d'introduir un aljub de recollida d'aigües pluvials per tal de reutilitzar les aigües pluvials per al reg i neteja de l'espai lliure.
- A títol de suggeriment, es proposa estudiar la opció de refondre en un tots els projectes tècnics necessaris per a l'execució de la urbanització completa, per tal de reduir els efectes acumulatius negatius de les obres.

3. Segons informe emès pel Servei d'Estudis i Planificació de la DG de Recursos Hídrics, de data 01/10/2019, s'informa el següent:

Conclusions

Per tot això, i en relació a la disponibilitat d'aigua potable i a la protecció del domini públic hidràulic subterrani, informo que:

1. Les dotacions màximes per a l'abastiment d'aigua potable no poden superar els 250 litres per habitant i dia.
2. S'haurà de presentar certificat del gestor que s'encarregarà del subministrament d'aigua que certifiqui la disponibilitat de recursos per assumir aquest increment de demanda i les fonts disponibles o previstes del recurs.

Aquesta disponibilitat d'aigua també es pot obtenir si l'Ajuntament demostra a la Direcció General de Recursos Hídrics que els estalvis d'aigua aconseguits amb actuacions de gestió de la demanda (disminució de les pèrdues de la xarxa fins arribar a un 20% com a màxim de pèrdues totals...) són suficients per abastir aquesta urbanització.

3. S'han de prendre mesures per a l'aprofitament de les aigües pluvials o afavorir-ne la seva infiltració. L'ideal seria que ja es doniccompliment als següents apartats de l'article 60 del PHIB 2019:

- 60.3 «Sempre que sigui viable, les noves edificacions disposaran de sistema de recollida de pluja, amb l'objectiu d'emmagatzemar-la per a un ús posterior. Aquesta mesura serà obligatòria als nous habitatges unifamiliars».
- 60.6 «Els nous desenvolupaments urbanístics adoptaran tècniques o sistemes urbans de drenatge sostenible. Els projectes d'urbanització incorporaran mesures per fomentar la infiltració de les superfícies dels aparcaments, vials, centres de rotondes, escocells i jardins. Es proposa

l'ús de solucions amb paviments permeables o el rebaixament de vorades en aquelles situacions en què es pugui redirigir el vessament superficial cap a zones on se'n faciliti la infiltració (escocells, zones verdes...). Tot això sense perjudici de l'ús d'altres possibles solucions que s'englobin dins d'aquest conjunt de tècniques de drenatge sostenible».

- 60.8 «Les noves grans superfícies tradicionalment impermeables, com ara aparcaments, instal·lacions esportives i de lleure, adoptaran sistemes de drenatge sostenible que minimitzin l'impacte de les aigües pluvials a les xarxes de sanejament i drenatge i, al seu torn, permetin l'emmagatzematge per a un ús posterior a la reincorporació al medi».

- 63.1 i 63.2 «1. El reg de parcs, jardins i zones verdes urbanes, com ara les zones verdes públiques d'urbanitzacions, polígons industrials i nuclis urbans, es durà a terme mitjançant la utilització d'aigües pluvials i aigües regenerades, excepte per raons de salut pública acreditades degudament». 2. En el disseny i execució de projectes de noves zones verdes urbanes, així com en la remodelació de les existents, s'utilitzaran preferentment espècies vegetals autòctones de baix requeriment hídric.

4. En relació a la capacitat de sanejament, no consta a l'expedient certificat en vigor ni informe de l'entitat responsable de la depuració que assegurí que els volums generats d'aigua residual, tant en cabal com en concentració de contaminants, podran ser tractats en la seva totalitat per l'EDAR existent i no interferiran amb el compliment dels valors límits d'emissió imposats en l'autorització d'abocament al domini públic hidràulic o al domini públic marítim-terrestre.

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, d'avaluacions ambientals, i es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, en concret:

1. Característiques del projecte: el projecte consisteix en la urbanització de dos parcel·les urbanes dins àmbit urbà del municipi de Marratxí. Les actuacions consisteixen en la dotació parcial de serveis (queden exclosos del projecte el subministrament elèctric, l'enllumenament públic i les telecomunicacions): apertura de nous viaris, execució d'una zona verda amb els serveis propis de jardineria, arbrat i mobiliari urbà, i la instal·lació de les noves xarxes d'aigua potable, clavegueram i aigües pluvials.

2. Ubicació del projecte: El projecte s'ubica en sòl classificat com urbà segons les Normes Subsidiàries de Marratxí. Es localitza en plena zona residencial de Es Pla de Na Tesa, al sud-oest del municipi de Marratxí, al nord del terme municipal de Palma. Es troba a uns 470 m al sud de l'aeroport de Son Bonet (Sistema General d'Espais Lliures) i limita al nord amb el Centre Assistencial Residència Son Llebre (Sistema General d'Equipament Assistencial). No afecta a cap espai de rellevància ambiental definit a la Llei 5/2005, de 26 de maig LECO (ENP i XN2000) ni la LEN (Llei 1/91, de 30 de gener). No es localitza cap espai Xarxa Natura 2000 a l'emplaçament del projecte o proper a aquest.

No està afectat per Àrees de Prevenció de Riscos (APRs) de cap tipus. Tampoc es veu afectat per Àrees de Risc Potencial Significatiu per Inundació. No es troba dins de Zona d'Alt Risc d'Incendis Forestals.

Quant a la protecció de les aigües subterrànies, el projecte s'ubica a la Massa d'Aigua Subterrània (MAS) 1814M3 «Pont d'Inca» (mal estat quantitatiu i químic, presència de clorurs i nitrats, així com de substàncies prioritàries, amb estat de «deteriorament reversible»). Presenta vulnerabilitat moderada a la contaminació d'aqüífers.

No afecta a cap element classificat com Bé d'Interès Cultural (BIC) o Bé Catalogat.

El paisatge que envolta l'UE 4.10 està integrat per edificis residencials unifamiliars, parcel·les agrícoles amb cases de naturalesa rústica i espais oberts de parcel·les rústiques sense ús i la presència al nord de l'aeroport de Son Bonet.

No es troba a la zona d'execució del projecte cap Hàbitat d'Importància Comunitària (HIC) segons consulta al visor de la IDEIB. Tampoc consta cap espècie de fauna i flora catalogada i/o amenaçada a la parcel·la o al seu entorn, segons consulta a la casella 1x1 del Bioatles.

3. Característiques del potencial impacte: L'execució del projecte produirà els majors impactes durant la fase de construcció per la emissió de pols i renous i contaminació atmosfèrica per partícules, pel moviment de terres i la circulació de vehicles i maquinària pesant, que serà temporal. Es preveuen vibracions pel tall profund del paviment a instal·lar. Tindrà efectes negatius a la qualitat atmosfèrica i la qualitat de vida dels residents per les molèsties. No tindrà incidència sobre la fauna i la vegetació, ja que la presència d'animals terrestres i avifauna en la zona es limitada, per l'ús agrícola abandonat. La generació de restes d'excavació seran reutilitzats en la pròpia obra.

S'ha consultat el Bioatles per determinar la presència d'espècies catalogades a la zona del projecte, i no consta cap amb importància de conservació.

En relació al paisatge, no experimentarà efectes negatius destacables, atesa la seva naturalesa alterada, i al no verse compromès els usos del sòl per l'absència d'ús específic als terrenys. Els majors impactes seran conseqüència de l'alteració d'observació del medi per la presència de maquinària d'obra.

Es produirà consum de recursos hídrics (30.000 l/dia de agua potable) per l'abastiment de les 20 parcel·les urbanes i l'espai lliure públic. Es preveu, així mateix, una generació mitjana d'aigües residuals de 45.000 l/dia.

L'Ajuntament de Marratxí justifica, per una banda, la disponibilitat de recursos hídrics per satisfer la nova demanda generada, però per l'altra, EMAYA no garanteix la capacitat de depuració de les aigües residuals generades per les noves vivendes, per estar la depuradora EDAR II actualment per sobre la seva capacitat nominal de tractament d'aigües residuals.

Els impactes previstos durant la fase d'ús, segons el document ambiental, tindrà efectes positius, al millorar la qualitat ambiental i la qualitat de vida dels residents. Tindrà efectes positius pel fet de millorar l'accessibilitat, millorant el confort i serveis viaris als residents.

Si s'apliquen adientment les mesures preventives i correctores, no s'espera que hi hagi impactes significatius.

El document ambiental no contempla la fase de demolició de les instal·lacions existents, ni els seus possibles impactes i efectes sobre el medi ambient, ni les mesures preventives i correctores per evitar o minimitzar l'impacte.

La lluita contra el canvi climàtic és una de les prioritats d'acció de les polítiques públiques, per això, per tal d'acomplir un dels objectius establerts a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, de descarbonitzar progressivament l'economia, així com la implantació progressiva de les energies renovables i la reducció de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, d'acord amb els compromisos adquirits per l'Estat espanyol i la Unió Europea i amb especial atenció al fet insular, es recomana fer l'estudi sobre l'impacte directe i induït sobre el consum energètic, la punta de demanda i les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, i també la vulnerabilitat davant del canvi climàtic, previst a l'article 17.4 de la Llei 12/2016, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, modificat per la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer: Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte d'Urbanització de la UE 4-10 Pla de Na Tesa del TM de Marratxí, atès que es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013.

Segon: El promotor, en base de l'art. 35 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre de 2020, d'Avaluació Ambiental, elaborarà l'estudi d'impacte ambiental, tenint en compte el present document d'abast de l'estudi ambiental realitzat per l'òrgan ambiental i tenint en compte el resultat de les consultes realitzades.

En l'estudi d'impacte ambiental s'identificaran, descriuran i avaluaran els possibles efectes significatius en el medi ambient de l'aplicació del projecte, així com unes alternatives raonables.

L'estudi d'impacte ambiental continuarà com a mínim, la informació continguda en l'Annex VI de la Llei 21/2013. A més, l'EIA ha de tenir en compte els següents aspectes:

Es garantirà la suficiència en la depuració de les aigües residuals generades per l'augment de la població prevista (80 persones), ja sigui amb un certificat del gestor de la depuradora on es garanteixi que la depuradora on es preveu es tractarà l'augment d'aigües residuals generades pel projecte disposa en l'actualitat de la capacitat de tractament suficient sense estar per sobre la seva capacitat nominal de tractament, o mitjançant altres mesures, com la implantació de sistemes autònoms de depuració, encara que siguin temporals fins que es posi en funcionament l'ampliació de l'EDAR II i aquesta tenguí capacitat per aquests nous creixements, o la connexió a una depuradora diferent amb capacitat de depuració suficient.

Les administracions a consultar, previsiblement afectades pel projecte seran:

- Conselleria de Medi Ambient i Territori:

DG Recursos Hídrics:

Servei d'Estudis i Planificació

Servei d'Aigües Subterrànies

DG Territori i Paisatge:

Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme

- Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius:

DG Energia i Canvi Climàtic:

Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera

- Consell Insular de Mallorca:

Departament de Territori i Infraestructures:

Direcció Insular d'Urbanisme

Direcció Insular de Territori i Paisatge

Tercer.- Aquesta Resolució actua com a document d'abast tal i com preveu l'art. 34.1.a de la Llei 21/2013, de 9 de desembre d'Avaluació Ambiental i es publicarà a la seu electrònica de la CMAIB i al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Quart.- L'informe d'impacte ambiental no és objecte de recurs, sense perjudici dels que, si és el cas, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.6 de la Llei 21/2013.

Cinquè.- Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

Palma, 6 d'abril de 2020

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

